

Lời kết

Ngày nay, những thư thánh Phaolô có vai trò rất quan trọng trong nền thần học, và phụng vụ Kitô giáo. Thế nhưng, thời thánh nhân còn sống ngài cũng gặp phải những chống đối khi rao giảng cho người Do Thái và dân ngoại. Nhìn đọc lại các văn bản Tân ước cũng không thấy trong đó mang nét ảnh hưởng đến từ tư tưởng Phaolô. Thế nhưng Phaolô ghi đậm nét tư tưởng riêng mình trong các thư, và khi ngài qua đời cũng có một số thư đến từ ảnh hưởng tư tưởng Phaolô. Điều nói lên Phaolô cũng được một số người tôn kính, và họ không ngần ngại lấy danh thánh nhân và viết lại những thư mang đậm nét thần học và mục vụ theo Phaolô. Những thư được xếp vào trường phái Phaolô.

Trào lưu trên cũng bị quên lãng đi vào thời các văn bản của các giáo phụ đầu tiên ra đời, và vì thế thấy rất ít các giáo phụ qui chiếu về thánh Phaolô cũng như những thư của ngài. Thật ra, các giáo phụ tiên khởi có nói tới thánh Phaolô và cho thấy họ có biết về thánh nhân. Thế hệ giáo phụ kế tiếp được gọi những nhà biện giáo như ông Justin (khoảng năm 165) có biết các thư thánh Phaolô nhưng không bao giờ nói tới hay khai thác những chủ đề đến từ trong đó. Các giáo phụ kế tiếp cũng như những tác giả Kitô giáo đã qui chiếu về các thư thánh Phaolô như những văn bản khác trong

Tân ước. Cuối cùng những thư Phaolô được chấp nhận vào Kinh bộ vào khoảng năm 180, và từ đó tư tưởng thánh Phaolô được biết đến rộng rãi trong Kitô giáo.

Đến thế kỷ thứ V, giáo phụ La tinh thánh Augustin thành Hippone trong các văn bản thấy ảnh hưởng khá nhiều đến từ tư tưởng thánh Phaolô. Đến thời kỳ Cải cách Tin Lành ở thế kỷ thứ XVI, tư tưởng thánh nhân nuôi dưỡng nền thần học các nhà Cải cách một cách sâu rộng. Ngày nay, những nghiên cứu về thánh Phaolô trên bình diện lịch sử cũng tiến rất xa, và các tác giả Kitô giáo cũng như Do Thái khám phá thêm con người thánh nhân cũng như nền thần học Phaolô sâu xa hơn nữa.

Ngày nay, khi khách hành hương đi lại theo dấu chân thánh Phaolô cũng là dịp tái khám phá ra con người thánh nhân và tư tưởng triệt để của một người ngoại lệ.

MỤC LỤC

Lời ngỏ.....	5
Vài Thông Tin Cho Cuộc Hành Trình.....	7
Thư mục.....	11
Phần I: Thế Giới Hy Lạp - La Mã Thời Thánh Phaolô.....	13
Địa Lý	13
Lịch sử.....	14
Thủ đô: Rôma	21
Các kinh thành La Mã.....	24
Thương mại.....	26
Quân đội.....	28
Xã hội.....	31
Trò chơi, giải trí và sân khấu.....	34
Panem et Circenses = bánh mì và những trò chơi.....	34
Các Văn sĩ.....	36
Đời sống Tôn giáo.....	39
Đế quốc La Mã và cộng đoàn Kitô giáo	41
Phần II: Cuộc Đời Và Các Thư Thánh Phaolô	45
Các nguồn văn.....	45
Những bản thảo cổ nhất về thánh Phaolô	46
Cuộc đời thánh Phaolô	47
Một công dân thế giới	47

Phaolô: người mang trong tâm hồn hai nền văn hóa	48
Tácxô: thành phố - ngã ba đường	49
Phaolô theo hệ phái nào trong Do Thái giáo?	52
Phaolô thành viên nhóm Phariseu.....	53
Thánh Phaolô sống độc thân hay có lập gia đình?.....	54
Phaolô, kẻ bắt bớ Kitô hữu	55
Người bách hại Kitô hữuMạc khải trên đường Đamát	58
Sau biến cố Đamát: cuộc sống Tông đồ.....	62
Những cuộc hành trình.....	64
Hành trình đầu tiên: Công vụ 13,4–14,28 (45-49).....	65
Hành trình thứ hai: Công vụ 15, 36–18,23 (50-52)	68
Hành trình thứ ba: Công vụ 18,23–21,16 (từ 52-58)	73
Hành trình thứ tư (60-61).....	75
Những năm tháng cuối cùng: Thánh Phaolô qua đời năm 67?.....	78
Các Thư Phaolô.....	79
Những thư do chính Phaolô biên soạn.....	80
Thư gửi giáo đoàn Philípphê.....	80
Thư 1 và 2 gửi giáo đoàn Thêxalônica.....	82
Thư thứ nhất gửi giáo đoàn Thêxalônica	84
Thư gửi giáo đoàn Côrintô.....	86
Thư thứ 1 gửi giáo đoàn Côrintô.....	89
Thư thứ 2 gửi giáo đoàn Côrintô.....	91
Thư gửi giáo đoàn Galát	92
Thư gửi giáo đoàn Rôma.....	95

Những thư đến từ truyền thống Phaolô.....	98
Ngục thư: Cô lô xê, Ê phê xô, Phi lê môn	98
Các Thư Mục vụ: Timô the và Titô và thư gửi	
Do Thái	107
Phần III: Theo Dấu Chân Thánh Phaolô.....	113
Nước Syrie	114
Thành Đamát.....	114
Thánh Phaolô tại thành Đamát.....	115
Những điểm thăm viếng.....	115
Bài Đọc Tại Chỗ	118
Nước Thổ Nhĩ Kỳ	120
Thành Êphêxô (ngày nay Selçuk)	120
Thánh Phaolô tại thành Êphêxô	121
Những điểm thăm viếng.....	122
Bài đọc tại chỗ	124
Sau thánh Phaolô truyền thống Kitô rất mạnh	125
Thành Antiôchia sur Oronte	
(còn gọi Antiôchia xứ Syrie).....	127
Thánh Phaolô tại thành Antiôchia.....	127
Những nơi thăm viếng	128
Bài đọc tại chỗ.....	130
Thành Tácxô (ngày nay Tarsus): nơi sinh quán	131
Những nơi thăm viếng	133
Bài đọc tại chỗ.....	133

Thành Antiôkhia Pisidie (ngày nay Yalvaç).....	135
Những nơi thăm viếng	136
Bài đọc tại chỗ.....	137
Thành Iconium (Konya) và Lystre (Zoldera).....	139
Những nơi thăm viếng	140
Bài đọc tại chỗ.....	140
Đảo Chypre	142
Thánh Phaolô tại đảo Chypre.....	142
Những nơi thăm viếng	143
Bài đọc tại chỗ.....	144
Nước Hy Lạp.....	146
Thành Philípphê	146
Những điểm thăm viếng.....	147
Bài đọc tại chỗ.....	149
Thành Thêxalônica (ngày nay Salonique)	151
Những nơi thăm viếng	152
Bài đọc tại chỗ.....	152
Thành Athènes	154
Những nơi thăm viếng	156
Bài đọc tại chỗ.....	157
Thành Côrintô (ngày nay Corinthos)	159
Những nơi thăm viếng	160
Bài đọc tại chỗ.....	161
Nước Ítraen	164

Thành Giêrusalem: Trung tâm thế giới Do Thái	164
Thánh Phaolô tại thành Giêrusalem	165
Những nơi thăm viếng	167
Bài đọc tại chỗ	170
Thành Césarée: thành phố của người La Mã	176
Thánh Phaolô tại thành Césarée	177
Những nơi thăm viếng	177
Bài đọc tại chỗ	179
Đảo Malte và Sicile	188
Đảo Malte	188
Thánh Phaolô tại Malte	188
Những nơi thăm viếng	190
Thành Syracuse: trạm dừng chân trước khi đến nước Ý	191
Thánh Phaolô tại thành Syracuse	192
Những nơi thăm viếng	193
Bài đọc tại chỗ	194
Nước Ý	197
Theo dọc đường “Via Appia”	197
Thánh Phaolô tại nước Ý	197
Những nơi thăm viếng	198
Thành Rôma	200
Những nơi thăm viếng	202
Bài đọc tại chỗ	205
Lời kết	207

THEO CHÂN THÁNH PHAOLÔ

LM. LÊ PHÚ HẢI, O.M.I.

Chịu trách nhiệm xuất bản

Nguyễn Công Oánh

Biên tập : Nguyễn Thị Hà
Trình bày: MJ. Dòng Phaolô Thiện Bản
CF. Dòng Phaolô Thiện Bản

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO

53 Tràng Thi - Hoàn Kiếm - Hà Nội
ĐT: 04 35566714 - Fax: 04 35566703

Số lượng in 1000 cuốn, khổ 14 x 20.5cm. In tại Công ty cổ phần Khuyến Học Phía Nam, 09-11 Đường CN1, P. Sơn Kỳ, Q. Tân Phú, Tp. HCM. Số xuất bản 950-2014/CXB/07-73/TG. In xong và nộp lưu chiểu Quý III/2014.